Technische vragen programmabegroting 2023-2026

Vraag	Antwoord
Programma 1. Welzijn en Zorg	
Transformatie sociaal domein: Er staat nergens een definitie van dit begrip. Wat wordt ermee bedoeld?	De overgang van rijks- en provinciale taken en budgetten op het sociaal domein naar de gemeente noemen we de transities. Het gaat over inzet op participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd, op basis van de volgende wetten: Wmo 2015, Jeugdwet en Participatiewet. De samenhang tussen deze transities en de opgaves die daarbij horen is de transformatie in het sociaal domein.
Klopt het dat de gemeente Oss geen lokale inclusie agenda / inclusie nota heeft?	In Oss werken we integraal aan opgaves, zo ook aan inclusie. Inclusie is onderdeel van onze beleidsvisie sociaal domein: iedereen doet naar eigen vermogen mee. We hebben geen inclusie agenda, inclusie is integraal onderdeel van diverse beleidsvelden.
WMO	
Welke voorliggende voorzieningen zijn er in de gemeente Oss allemaal? Zitten hier specifieke voorzieningen bij ter verlichting van de Huishoudelijke Verzorging?	In Oss zijn veel voorliggende voorzieningen beschikbaar die samenhangen met het de inzet van HV, zowel formeel als informeel. In het verleden is HV – toen er nog voldoende huishoudelijk verzorgenden beschikbaar waren – regelmatig ook ingezet als vorm van ontmoeting (kopje koffie) en monitoring van kwetsbare inwoners. Het structurele personeelstekort noodzaakt tot een heroriëntatie, maar levert ook veel nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden op. Voorbeelden zijn de verbeterde mogelijkheden voor ontmoeting in de wijk (Thuis in de Buurt), de inzet van ONS Welzijn met o.a. klussendiensten en activiteiten in de buurt, de aandacht voor burenhulp en mantelzorgers, activiteiten gericht op vitaliteit en positieve gezondheid (wat kan de inwoner nog wel en wat kun die ook voor anderen betekenen), hulp bij het eenvoudiger maken van het huishouden door ergotherapie en domotica, maar ook commerciële mogelijkheden zijn veel meer voorhanden zoals een boodschappen bezorgservice, kant en klaar maaltijden ed. Om dit aanbod nog verder te versterken wordt in de kernen en buurten samengewerkt met inwoners, zorg coöperaties, welzijnswerk, huisartsen en vele anderen.
Wmo - welk normenkader in de huishoudelijke verzorging hanteert de gemeente Oss?	De gemeente Oss werkt resultaatgericht in de huishoudelijke verzorging. De resultaten die daarbij aan de orde zijn: a. het huis is schoon en leefbaar; b. de inwoner beschikt over schone en draagbare kleding; c. de inwoner beschikt over primaire levensbehoeften en maaltijden; d. er wordt thuis gezorgd voor de minderjarige kinderen die tot het huishouden behoren;

<table>
<tr><th>Vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td></td><td>e. er is sprake van regie over het doen van het huishouden.

Deze resultaatgebieden zijn uitgewerkt in de Nadere regels en Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Oss 2021. Daarin staat om welke taken het gaat en met welke frequentie deze taken worden uitgevoerd.
In het individuele ondersteuningsplan legt de aanbieder van de zorg, samen met de inwoner de feitelijk inzet - gekwantificeerd in uren - vast. Dit op maat van het huishouden van de inwoner en de specifieke persoonlijke omstandigheden.
Er is geen normenkader, we werken met lump-sum financiering, hier ligt geen normenkader onder. Aanvullende vraag: het aantal uren wordt gebaseerd op het ondersteuningsplan wat cliënt en aanbieder samen vaststellen.</td></tr>
<tr><td>Met betrekking tot de Huishoudelijke Verzorging: graag een overzicht van aantal indicaties vanaf 2018 tot nu.</td><td>Aantal indicaties HV Oss

<table><tr><td>Jaar</td><td>Totaal indicaties</td><td>Aantal ZIN</td><td>Aantal PGB</td></tr><tr><td>2018</td><td>1869</td><td>1690</td><td>179</td></tr><tr><td>2019</td><td>2136</td><td>1981</td><td>155</td></tr><tr><td>2020</td><td>2295</td><td>2157</td><td>138</td></tr><tr><td>2021</td><td>2482</td><td>2369</td><td>113</td></tr><tr><td>2022</td><td>2572</td><td>2475</td><td>97</td></tr></table>
Voor 2018 t/m 2021 is het aantal actieve indicaties genomen gemeten in de maand december van desbetreffend jaar.
Voor 2022 is de peildatum 27-10-2022.</td></tr>
<tr><td>Met hoeveel zorgcontractanten heeft de gemeente Oss een overeenkomst Huishoudelijke Hulp? Hoeveel van deze zorgcontractanten hebben daadwerkelijk Osse cliënten?</td><td>Er zijn regionaal 7 leveranciers gecontracteerd waarvan er 6 ook aanbod leveren in Oss. De volgende percentages gelden voor Oss (cijfers over 2021): 40% Interzorg; 24% Brabant Zorg; 14% Actief Zorg; 11% Acteon; 10% Breederzorg en 1% Tzorg</td></tr>
<tr><td>Wmo - zijn er op dit moment wachttijden of wachtlijsten bij een van de Wmo producten, zo ja, welke en hoe lang zijn deze wachttijden / wachtlijsten?</td><td>Er zijn wachtlijsten bij HV. Deze wachtlijsten worden bijgehouden door de aanbieders van HV (inwoners hebben keuzevrijheid om zelf een aanbieder te kiezen). Op dit moment moeten veel inwoners tussen de 10 en 15 weken wachten op de inzet van HV.</td></tr>
</table>

Vraag	Antwoord
	Het is lastig te duiden hoe lang dat precies voor individuele cliënten is omdat het aannemen of juist vertrekken van personeel in een bepaald werkgebied, en bij een bepaalde aanbieder, een groot verschil kan maken. Voor de andere WMO ondersteuning bestaan geen wachtlijsten. Wel zien we dat de levering van producten of diensten soms wat meer tijd vraagt, omdat personele tekorten overal aan de orde zijn.
Wordt de druk/belasting op mantelzorgers gemonitord? Zo ja, kunnen we hier inzicht in krijgen?	Veel mensen helpen of zorgen voor een ander zonder dat ze zichzelf zien als mantelzorger. Mantelzorg kent veel verschillende vormen en omstandigheden. Daarmee is monitoring van mantelzorgers als geheel niet mogelijk. Met de mantelzorgwaardering krijgen we wel een deel van de mantelzorgers in beeld. Daarnaast bieden we ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers. Dit is onderdeel van de integrale opdracht aan ONS Welzijn. ONS Welzijn heeft het verlichten van mantelzorgers als thema voor komend jaar geprioriteerd. Via de ondersteuning door ONS Welzijn hebben we enig inzicht. We gaan de komende collegeperiode meer aandacht besteden aan mantelzorgers en ophalen waar mensen nog meer behoefte aan hebben. Mantelzorgondersteuning is onderdeel van de opdracht aan ONS Welzijn en van het takenpakket van de sociale teams. De druk op individuele mantelzorgers wordt gemonitord, en hierop wordt individuele of groepsondersteuning gebaseerd. Hier kunnen we de Raad geen cijfermatige onderbouwing van geven. Aanvullende vraag "enig inzicht": dit onderwerp is onlangs besproken tijdens de sessie met ONS Welzijn, hierin is de Raad geïnformeerd.
Ons mantelzorgbeleid dateert uit 2016. Hierin is de ondersteuning en waardering voor mantelzorgers opgenomen. Hierover heb ik de volgende vragen; 1. Hoeveel budget is er voor de uitvoering van dit beleid? 2. Hoe is de verdeling van het budget tussen ondersteuning en waardering? 3. Zijn er sinds 2016 tussentijdse budgetwijzigingen / aframingen geweest in het budget? Zo ja, graag aangeven of dit het budget voor ondersteuning of waardering betreft.	Antwoord volgt

Vraag	Antwoord
In hoeverre is het mogelijk om in onze gemeente woningen te splitsen? Is er specifiek beleid als dit om zorgbehoevende inwoners gaat (meer generatiewoningen)?	Ja dat is geregeld in de verschillende regelingen t.a.v. woonvoorzieningen ten behoeve van mantelzorg. Voorstel voor het meer mogelijk maken van mantelwoningen komt naar de Raad. Er zijn in principe vier gradaties te onderscheiden: • Inwoning: kan in principe altijd als er sprake is van een gezamenlijke huishouding • Mantelzorg: kan vaak vergunning vrij of middels een eenvoudige vergunning. Het gaat hierbij dan wel om een tijdelijke voorziening en een zgn afhankelijke (dus geen zelfstandige) woonvoorziening. Ook moet er sprake zijn van een medische indicatie. • Pre-mantelzorg- of mantelwonen: hiervoor is beleid in de maak wat waarschijnlijk begin 2023 richting de raad gaat. Strekking: gelijkwaardige voorziening als mantelzorg maar dan zonder medische indicatie • Reguliere woningsplitsing: is zeer situatief en hangt af van de locatie en het verzoek. Gaat het om een cultuurhistorisch pand of een monumentale boerderij? Past het qua parkeren en gebruiksdruk? Is het binnen of buiten de bebouwde kom?
Woon-zorgvisie; gaat deze visie opgesteld worden middels een participatieproces? Zo ja, wie zijn hierbij betrokken en kunnen individuele inwoners hier aan meedoen?	De woonzorgvisie is onderdeel van een drieledig proces: het maken van een (1) woonzorganalyse, (2) woonzorgvisie en (3) uitvoeringsprogramma. In de eerste twee stappen is sprake van participatie en consultatie van partners, waaronder aanbieders van zorg en welzijn, woningcorporaties, de Adviesraad Sociaal Domein, het zorgkantoor en diverse belangenorganisaties. Richting de invulling van het uitvoeringsprogramma voorzien wij een participatietraject waarin inwoners bijvoorbeeld in de vorm van de dorps- en wijkraden een rol vervullen.
WvGGZ - hoeveel meldingen heeft onze gemeente ontvangen? En om hoeveel van deze meldingen betrof het crisismeldingen en (reguliere)zorgmeldingen?	We hebben in de eerste 8 maanden van 2022 regionaal totaal 15 meldingen ontvangen voor een verkennend onderzoek WVGGZ. Dit heeft geleid tot 3 ingediende aanvragen. Twee hiervan zijn beëindigd. 1 daarvan liep op rapportagemoment nog. Van de 15 meldingen is van 11 de gemeente van herkomst Oss. Meldingen WVGGZ worden behandeld binnen het meld- en adviespunt zorg en overlast. Binnen het meldpunt vindt triage plaats van meldingen naar het juiste vervolg, waaronder bemoeizorg en wvggz. De aantallen hierboven benoemd zijn de aantallen die na triage verder onderzocht worden binnen het kader van de wvggz.
Investeringsagenda beschermd wonen gaat aandacht geven aan mensen met psychische kwetsbaarheid in de wijken .	Elk jaar wordt gekeken waar de knelpunten zitten voor de doelgroep en hoe we de doelgroep kunnen helpen/ondersteunen. De investeringsagenda wordt ingezet op nieuwe ontwikkelingen

Vraag	Antwoord
Hoe concreet is dit? En hoe wordt dit ingevuld?	en voor concrete acties zoals: versterking samenwerking tussen Zorg en Veiligheid, voorbereiding Wams (Wet aanpak multiprobleem huishoudens sociaal domein), bekostiging Straatdokter, inzet procesregisseur AVE voor complexe casuïstiek, financiering GGZ consultatie in de Ruwaard. Samen met ONS Welzijn denken we na over een antistigma campagne als het gaat om inwoners met een psychisch kwetsbaarheid in de wijk, ten behoeve van een zachte landing en duurzaam wonen.
Wat is het doel van het vaste contactpersoon bij de huisartsen?	In coronatijd hebben de gemeente en de huisartsen in Oss intensief contact gehad rondom de nazorg en verspreiding van hulpmiddelen. De samenwerking die hier (wederom) ontstaan is, willen we vasthouden. Een vast contactpersoon helpt hierbij. Op het gebied van statushouders en rondom de inzet van de POH GGZ Jeugd bestaan duidelijke verbindingen. Op andere onderwerpen zijn die verbindingen minder direct, daarop willen we elkaar versterken. Bijvoorbeeld als het gaat om de zorgen rondom capaciteit van de huisartsen in de gemeente en de verbinding tussen het sociale en het medische domein.
Jeugdhulp	
Hoe stuurt onze gemeente (en de regio) op meer gezinsgerichte hulpverlening? En wat verstaat het college (en de regio) hieronder?	CJG en GI/jeugdbescherming proberen zoveel mogelijk ambulante hulp dichtbij het gezin in te zetten, wanneer dit niet mogelijk is kiezen we voor Pleegzorg of gezinshuizen wanneer een jeugdige niet langer (tijdelijk) thuis kan wonen boven een residentiële plaatsing. Meer gezinsgerichte hulpverlening is een uitgangspunt in ons beleid. Daar sturen wij regionaal en lokaal op. Dat betekent dat wij opdracht geven aan en bespreken met het CJG en de GI/jeugdbescherming om wanneer een kind niet meer thuis kan wonen, eerst te zoeken naar een pleeggezin, vervolgens een gezinshuis en pas daarna een residentiële instelling te overwegen. De jeugdprofessional maakt deze afweging. Voor sommige kinderen is (naast niet meer thuis kunnen wonen) aanvullend ook behandeling nodig, dan past een residentiële instelling vaak beter.
Wordt er in financieringsafspraken met aanbieders Jeugdhulp/zorg afspraken gemaakt over de financiering van onderaannemers? Zo ja, hoe zien deze afspraken eruit?	Nee, aanbieders bepalen zelf of ze eventueel een onderaannemer inzetten voor hulp. Over het algemeen wordt sporadisch met onderaannemers gewerkt binnen onze regio, te meer omdat we via een arrangement verschillende zorgvormen kunnen inzetten.
Is er in de financieringsafspraken met aanbieders Jeugdhulp/zorg opgenomen dat er een maximaal bedrag of percentage naar overhead mag gaan? Zo ja, hoe zien deze afspraken eruit?	Nee, hier zijn geen aparte afspraken over gemaakt. We hanteren vaste tarieven waarin een opslag zit voor risico's en innovatie van 2%. Betekent dat de aanbieder een gezonde bedrijfsvoering moet hebben waarbij overhead en uitvoering in balans zijn, zo niet dan komt een aanbieder in de problemen omdat de tarieven niet toereikend zijn. Daarnaast gaan we in de regio uit van een winstmarge voor aanbieders van 2-5%.

Vraag	Antwoord
	Wij hebben dus geen specifieke afspraken over overhead, het is onderdeel van het integrale tarief dat voor de diverse producten is bepaald. In de tarieven is rekening gehouden met 24,5% tot 28,5% voor overhead. Het vinden van de goede balans is aan de organisaties zelf.
Is er zicht op het aantal huisartsen dat doorverwijst naar Jeugdhulp/zorg? Wordt hier met huisartsen over gesproken? Worden andere maatregelen genomen om het aantal (dure) doorverwijzingen te beperken / gerichter door te verwijzen? (anders dan poh).	Ja, we weten hoeveel huisartsen doorverwijzen naar specialistische jeugdhulp. 30% van de verwijzingen komen van de huisarts. Dit zijn vooral verwijzingen naar specialistische GGZ en basis GGZ. Zij verwijzen niet specifiek door naar dure voorzieningen. POH-GGZ wordt momenteel succesvol ingezet bij huisartsen en zorgt voor betere triage en vermindering van verwijzingen specialistische en basis GGZ.
Wat is bij jeugdhulp het Haarlems model ? Wat is het fysiotherapeutenmodel? Gaat Oss gebruik maken van deze modellen?	We zijn in Oss aan het onderzoeken of we de administratieve werkdruk kunnen verminderen door beschikkingsvrij te indiceren (voorbeeld naar het Haarlemse model). Hierdoor hopen we op tijdsbesparing bij de toegang en snellere aanmelding voor jeugdigen en ouders bij specialistische hulp. Met het fysiotherapeutenmodel onderzoeken we of direct aanmelden bij basis GGZ er toe kan leiden dat ouders en jeugdigen vroegtijdig geholpen worden. Hierdoor is het niet nodig om via een verwijzing van het CJG of de huisarts basis GGZ hulp te krijgen. De hulp wordt daarmee vrij toegankelijk.
Jeugd-Zijn er op dit moment wachttijden of wachtlijsten bij een van de Jeugdproducten, zo ja welke en hoe lang zijn deze wachtlijsten en wachttijden?	De wachttijden voor jeugdproducten wisselen per inhoud en per aanbieder. Het varieert van geen wachttijd, tot enkele weken of enkele maanden wachttijd. Voor sommige producten ook langer dan 6 maanden. Op de website van RIOZ, onze regionale inkooporganisatie, is dit inzichtelijk.
Integratie en opvang	
Arbeidsmigranten. Welke (lokale) juridische middelen heeft de raad om huisvesting van arbeidsmigranten te regulieren?	De Raad kan door middel van kaderstellend beleid, bestemmingsplannen en verordeningen sturen. De huisvestingsverordening is door de Raad vastgesteld, het voorbereidingsbesluit op het paraplubestemmingsplan komt begin volgend jaar in Raad. Begin volgend jaar komt ook een beleidskader over grootschalige opvang van arbeidsmigranten naar de Raad ter vaststelling. De Raad heeft de huisvestingsverordening en het bestemmingsplan als sturingsmiddelen. Daarnaast komt er komend jaar een beleidsnota “grootschalige huisvesting” richting de Raad.
Pilot arbeidsmigranten. In hoeverre betalen werkgevers(verenigingen) mee aan deze pilot?	Deze pilot gaat over inzet van extra welzijnswerk, dat is iets wat we als gemeente financieren. Bij (grootschalige) huisvesting gaan we afspraken maken met werkgevers over goede ondersteuning van werknemers, zij hebben een verantwoordelijkheid hierin.

Vraag	Antwoord
Zijn er reeds effecten zichtbaar sinds de marktwerking is teruggedrongen uit de integratie van nieuwkomers? Welke effecten zijn dit?	Mensen hebben zelf de mogelijkheid om taalcursussen in te kopen. Waar en of men taalcursussen inkoopt is heel verschillend. Sommigen gaan naar ROC, anderen naar bijvoorbeeld de Volksuniversiteit of regelen online (betaald en onbetaald) lessen. En sommigen proberen het zonder deze ondersteuning voor elkaar te krijgen (familie, werk). Voor de volwassen na-reizigers van asielmigranten hebben we alle taallessen voor de B1- en Z-route bij het KW1C ingekocht.
Overschot kosten opvang vluchtelingen, het college stort het verwachte overschot in een bestemmingsreserve. In hoeverre kunnen we dit overschot ook (deels) inzetten ter versterking van de huisvesting (in brede zin) voor statushouders en andere doelgroepen? Dit ten behoeve van doorstroomproblematiek.	In principe zijn deze gelden vanuit het Rijk niet specifiek gelabeld. Dus de besteding is de bevoegdheid van de gemeenteraad. We weten al wel dat het huidig belastingkantoor volgend jaar niet meer beschikbaar is en dat we dan een andere oplossing hiervoor moeten hebben. Vandaar dat het college in eerste instantie dit overschot daarvoor wil besteden.
Overig	
Over het thema Publieke Gezondheid wordt in dit programma niet gesproken. Waarom is dit?	Het thema gezondheid is verplaatst naar Programma 3. De publieke gezondheid en de inzet vanuit de visie op positieve gezondheid wordt vanuit beide programma's gestuurd.
Programma 2. Werk, inkomen en onderwijs	
tekst bld 47: Herziening participatiewet – 'Volgen en lobby herziening participatiewet via G40 en VNG' vraag: Hoe moet de participatiewet er volgens het college uit komen te zien? Waar zitten nu de knelpunten?	De gemeente Oss benut al jaren de ruimte in de Participatiewet om zo goed al mogelijk uit te kunnen gaan van vertrouwen en menselijke maat. De landelijke beleidsnota "Participatiewet in balans", waarin de richting van de herziening wordt geschetst, gaat hier ook vanuit en je ziet dus dat de wetgeving wordt aangepast in de richting die Oss en ook veel andere gemeenten op willen en al zijn opgegaan. Ook vereenvoudiging van regelgeving, meer ruimte om maatwerk te bieden en de erkenning dat het niet reëel is ervan uit te gaan dat iedereen aan (regulier) werk komt zijn uitgangspunten die wij ondersteunen. Knelpunten in de wet die maatwerk belemmeren (de Participatiewet is nu erg directief) zullen dus afnemen.
bld 47: Behoud sociaal ontwikkelbedrijf IBN - Evaluatie en ontwikkeling partnership - Deelname landelijke werkgroep Toekomst van Sociale ontwikkelbedrijven	In deze landelijke werkgroep is de VNG vertegenwoordigd evenals een afvaardiging uit het landelijke strategisch afstemmingsoverleg Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie van de VNG, namelijk een vertegenwoordiger van de gemeente Den Bosch en een vertegenwoordiger van de gemeente Oss. Voor Oss is dit een senior beleidsadviseur sociaal domein. Onze regio is goed vertegenwoordigd en dat is omdat wij de goede voorbeelden in onze regio, zoals IBN, willen uitdragen naar de landelijke overheid en andere regio's. Ook het

Vraag	Antwoord
vraag: hoe (welke disciplines/ personen) neemt Oss deel in deze landelijke werkgroep? En hoe ziet volgens de deelnemers het ideale sociaal ontwikkelbedrijf er uit, vooral in vergelijking met IBN?	Ministerie, Divosa en de VNG willen graag dat deze goede voorbeelden meer uitgedragen worden en onder de aandacht van andere gemeenten en regio's komen.
bld 48: Wanneer nodig plaatsen wij inwoners op een beschutte werkplek. Van het aantal indicaties voor beschut werk werkt per 1 augustus 2022 bijna 70%. De overige 30% zitten nog in een traject maar zijn (nog) niet geplaatst. vraag: Hoe verloopt het indicatieproces in het laatste jaar? Worden indicaties beschut werk tijdig toegekend of geweigerd, en hoe vaak worden indicaties beschut werk geweigerd door UWV tegen het advies van de gemeente Oss in?	Onze arbeidsdeskundigen bekijken met de inwoner of een indicatie beschut werk gepast is. De ervaring van onze arbeidsdeskundigen is dat iedere aanvraag voor een indicatie beschut werk die via hen loopt door het UWV wordt toegekend.
bld 51: Met bewindvoerders in Oss en regio hebben wij een convenant gesloten voor betere regievoering en met elkaar kwalitatief goede en passende ondersteuning te bieden door aan de voorkant een gezamenlijke intake te voeren. Wij evalueren deze samenwerking en zorgen voor meer aangesloten bewindvoerders vraag: Heeft het de gemeente Oss een beeld van de bewindvoerders die Osse inwoners begeleiden, zijn alle bewindvoerders aangesloten bij een beroepsvereniging? Vindt er regulier overleg plaats?	Bewindvoering is een vrije markt. Dat betekent dat een inwoner de bewindvoerder kan kiezen. We hebben dan ook niet alle bewindvoerders in beeld. Met de 10 belangrijkste bewindvoerders (die veel Osse inwoners begeleiden) hebben we een convenant afgesloten en afspraken gemaakt. Inmiddels hebben nieuwe partijen zich gemeld om ook aan te sluiten. Binnenkort vindt er een evaluatiegesprek plaats tussen aangesloten bewindvoerders en de gemeente Oss. Wij zullen een terugkoppeling geven over de eerste resultaten.
bld 53: inclusief onderwijs: We stimuleren om het speciaal onderwijs dichtbij het regulier onderwijs te organiseren. vraag: hoe verhoudt zich de investering in nieuwbouw voor primair en voortgezet speciaal onderwijs tot bovenstaande uitspraak?	In het concept-behoefteonderzoek zijn diverse (onderwijskundige) criteria voor de locatie en de bouw opgenomen. Voor zowel SO als VSO is nabijheid bij andere onderwijsvoorzieningen (ook regulier onderwijs) belangrijk om samenwerking te kunnen versterken. Bij het VSO is ook de nabijheid van bedrijven (leerwerkplekken, stages, arbeidstoetreding etc.), cultuur en sport belangrijk op onderwijskundig gebied. Echter, dit zijn slechts een paar locatiecriteria, er zijn er ook op het gebied van Ruimtelijk, Procedureel, Kostentechnisch. Afweging van alle criteria en van locaties doen wij in goed overleg met de schoolbesturen.

Vraag	Antwoord
bld 55. Er wordt gewerkt aan een integrale voorziening voor het speciaal onderwijs en voor het voortgezet speciaal onderwijs. vraag: wordt dit een nieuwe voorziening voor SO en VSO in een gebouw of worden het 2 gebouwen?	We verkennen de mogelijkheden van diverse locaties. Gezien de benodigde omvang is dat vaker voor één gebouw alleen voor SO of VSO. Er is een mogelijke locatie waarbij de voorzieningen tezamen passen. Daarbij hebben de schoolbesturen aangegeven dat dit zoveel mogelijk twee losstaande gebouwen zouden moeten zijn. Zodat leerlingen bij doorstroom echt naar een andere school gaan.
bld 55. Beleidskader Maatregelen Wet werk en bijstand (2015) en Beleidskader Participatiewet (2015) zijn beide van 2015 vraag: wanneer worden de beleidskaders herzien? Wachten we op herziening van de Participatiewet?	In het kader van het wetsvoorstel Breed Offensief, waarin diverse aanpassingen van de participatiewet zijn opgenomen, gaan we dit jaar al de re-integratieverordening aanpassen/tegen het licht houden en daarmee ook ons re-integratiebeleid.
bld 56. Het Absoluut verzuim onderwijs per 1.000 leerlingen (niet ingeschreven op school) 2,1/1,9 en wel ingeschreven, niet aanwezig 15/19 is gestegen tov de vorige programmabegroting 2022-2025 (1,1/1,9 en 12/26). Dit geldt ook (maar in mindere mate) voor het pct Voortijdig schoolverlaters (VO en MBO) 1,9%/1,8% 2023-2026 tegenover 1.8%/1,8% 2022-2025. vraag: is er zicht op de redenen van de stijging van deze 3 indicatoren tov de referentiewaarden?	Deze cijfers zijn afkomstig uit het dashboard waarstaatjegemeente.nl (verplichting van het Rijk). Het aantal absoluut of relatief verzuimmeldingen kan een waardevolle indicator zijn, maar de waarde moet in de volledige context worden bezien en gewogen. Dat gebeurt elk jaar in het jaarverslag van het RBL BNO. Het RBL BNO vindt het aantal verzuimmeldingen of een daling of stijging geen doel op zich. Dit zou onverstandig beleid zijn en getuigen van kortzichtigheid. Een school die minder verzuim meldt kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van falend verzuimbeleid. Andersom kan een stijging van het aantal verzuimmeldingen betekenen dat een school werk maakt van de verzuimaanpak. Ook bij VSV'ers legt het RBL BNO de nadruk niet op de aantallen maar op het in beeld hebben van alle VSV'ers tot ze weer ingeschreven zijn of 23 jaar zijn geworden. De medewerkers van het RBL BNO benaderen iedere jongere tussen 12 en 23 jaar die het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie zodat alle jongeren in beeld zijn en blijven. Jongeren vanaf 18 tot 23 jaar worden begeleid door trajectbegeleiders van het RMC. Het VSV'percentage voor 2020-2021 is een voorlopig cijfer. In november worden de definitieve cijfers bekend. Het RBL BNO rapporteert alleen over de definitieve cijfers. De ervaring leert dat het cijfer elk jaar nog gecorrigeerd wordt. Omdat het over kleine aantallen gaat kan een afname van enkele VSV'ers betekenen dat het percentage daalt terwijl bij de voorlopige cijfers een stijging was te zien. Het jaarverslag van het RBL BNO rapporteert ook over het aantal en het verloop van het aantal VSV'ers.

Vraag	Antwoord
Wordt de subsidie van initiatieven zoals Helpende Handen en de Ruilwinkel geïndexeerd?	Ja.
Laaggeletterdheid: 1. Wanneer komt men met de evaluatie van het plan van aanpak 2019-2022 (‘Meedoen begint bij de basis’)? In de programmabegroting staat dat het plan van aanpak 2019-2022 nog actueel is in 2023. Hier heb ik een paar vragen over. 2. Doordat er handen tekortkwamen, zijn veel van de ambitieuze plannen uit het plan van aanpak 2019-2022 niet gerealiseerd. Er was volgens het plan van aanpak ‘Meedoen begint bij de basis’ o.a. een plan om tussen 2019 en 2022 elk jaar 100 mensen te helpen met het verbeteren van hun taalniveau. Dat zouden tussen 2019 en 2022 dan zo’n 300 mensen zijn, waarbij mensen met Nederlands als eerste taal, jongeren, mensen met een uitkering en kwetsbaren voorrang zouden krijgen. In hoeverre is dit doel bereikt? Wordt het doel voor de komende jaren bijgesteld, aangezien er de afgelopen jaren minder is gebeurd dan de bedoeling was? 3. In het plan 2019-2022 staat dat de structurele kosten 92.500 euro bedragen. Hiervan dekt de gemeente 62.500 euro en 30.000 euro komt uit ‘non-formele deel WEB-budget voor uitvoering lokale non-formele initiatieven en camouflagecursussen’. Er is nu sprake van een andere organisatiestructuur door de samenwerking met Meijerijstad. Bovendien moet er m.i. een inhaalslag plaatsvinden. Kan men om deze redenen nog wel uit gaan van hetzelfde budget dat in het plan van aanpak 2019-2022 staat?	1. De laatste evaluatie die gemaakt is, is de evaluatie van 2021. Het lokale plan van aanpak 2019-2022, hangt samen met het regionale plan voor laaggeletterdheid. Dat regionale plan is met een jaar verlengd; dat maakt dat we ook lokaal nog een jaar verlengen. 2. Er hebben in 2021 137 mensen deelgenomen aan activiteiten gericht op verbeteren taalvaardigheden, digitale vaardigheden en gezondheidsvaardigheden, ondanks de belemmeringen die er door corona zijn geweest. Dit jaar zijn er nu al rond de 130 mensen bereikt. Het bereiken van burgers met lage taalvaardigheden én een NT1-achtergrond blijft wel een uitdaging. 3. De organisatiestructuur is niet veranderd. Wel hebben de gemeente Meierijstad en Oss op initiatief van de gemeente Oss gezamenlijk een taalcoördinator geworven (overigens in dienst van de bibliotheek). Hierdoor waren we in staat om in deze krappe arbeidsmarkt een functie van 28 uur aan te bieden met betere arbeidsvoorwaarden dan voorheen, met als doel kwaliteit binnen te halen en dat is gelukt. We zien in de praktijk nu al dat de nieuwe taalcoördinator voortvarend van start is gegaan en de aanmeldingen van mensen o.a. voor verbeteren van het taalniveau toenemen. Het verbeteren van basisvaardigheden omvat overigens ook rekenen en digitale vaardigheden.
Programma 2: Werk, inkomen en onderwijs, pagina 60 zegt: *“Voor de uitkering van leefgelden ramen we voor het jaar 2022 een bedrag van € 950.000. Voor het jaar 2023 schatten we dit op € 1,4 miljoen. Dit bedrag betalen we uit de rijksgelden die we hiervoor ontvangen.”*	*Hoe zijn we tot de raming voor 2023 gekomen?* Bij de start van de opvang zijn de Oekraïense vluchtelingen gefaseerd ingestroomd in de gemeentelijke opvang (belastingkantoor). Zij ontvangen leefgeld. Daarnaast keren wij leefgeld uit aan vluchtelingen in particuliere opvang. Er zijn 2 redenen waarom het leefgeldbedrag is verhoogd in 2023.

Vraag	Antwoord
De passage geeft aan dat het een raming is. Kunnen we een uitwerking van deze raming ontvangen? Dus hoeveel mensen uit het budget van 2022 leefgeld ontvangen en hoe dit vergeleken is met 2023, qua verwachte aantallen ontvangers van leefgeld.	1. Door de verhoogde instroom van Oekraïense vluchtelingen breiden we het aantal bedden uit met noodunits. In de loop van 2022 zijn we uitgegaan van circa 300 Oekraïense vluchtelingen in het belastingkantoor en 110 vluchtelingen bij particuliere gastgezinnen. Door de oplevering van de noodunits verwachten wij (in de begroting) 150 Oekraïense vluchtelingen erbij. 2. De vluchtelingen hebben in 2022 maar een deel van het jaar een beroep gedaan op leefgeld. In 2022 zijn de vluchtelingen gefaseerd ingestroomd vanaf maart 2022. In 2023 zal de groep vluchtelingen het gehele jaar een beroep doen om leefgeld. De verwachting is niet dat de oorlog in 2023 zal beëindigen. *Wat betekent de raming van 1,4 miljoen?* Door de verhoging van het aantal Oekraïense vluchtelingen keren we meer leefgelden uit en zal de vergoeding vanuit het Rijk toenemen. Per saldo hebben we de baten en de lasten gelijk verhoogd.
Programma 3. Ontmoeten, sport en cultuur	
Hoe zet Oss de beschikbare maatwerkuren GGD in? Met andere woorden: welke extra activiteiten/uren heeft de GGD om lokaal inzet te plegen, los van de regionale afspraken?	De maatwerkuren worden plustaken genoemd. Die zetten we in op extra trajecten Stevig Ouderschap (opvoedondersteuning voor jonge ouders), samenwerking (overleggen, themabijeenkomsten) met het centrum voor Jeugd en Gezin, een steviger rol in de zorgstructuur rondom scholen, waaronder mbt ziekteverzuim en scholing van de JGZ in de methode van de samenwerkwijze.
Waarom is er geen indexering opgenomen voor de gemeentelijke bijdrage aan de GGD?	De gemeentelijke bijdrage aan de GGD is verhoogd op basis van de vastgestelde begroting van de GGD. In deze begroting is de bijdrage met € 181.000 verhoogd als gevolg van loon- en prijsstijging. Er is dus wel een indexering opgenomen.
Op blz 67 punt 3 staat als onderwerp maatschappelijke waarde wijk- en dorpshuizen. Daarbij wordt gesproken van een tool monitoring. Daarbij worden ook exploitatiemodellen ontwikkelt. Op 24-9-2020 heeft CDA Oss samen met SP een amendement maatschappelijk rendement ingediend. Deze is aangenomen. Is deze tool een afgeleide van dit amendement? Kunt u uitleggen wat deze tool	Mede door de aansporing van het aangenomen amendement zijn we op zoek gegaan naar een hanteerbaar instrument om het maatschappelijk rendement van gemeenschapshuizen beter te kunnen meten. We onderzoeken nu of het Kwaliteitskompas (ontwikkeld door Movisie) hiervoor een geschikt instrument is. Dat doen we in samenspraak met een aantal wijk- en dorpshuizen.

Vraag	Antwoord
inhoudt?	
Op blz 67 wordt ook gesproken over een sociaal makelaar. Kunt u meer vertellen over de taken en opdrachten van deze makelaar? Hoe meten we succes en voortgang?	Een sociaal makelaar ondersteunt de gemeenschapshuizen in het maken van een activiteitenprogramma, dat goed aansluit op de behoeften van de buurt of dorp van het gemeenschapshuis. Daarmee willen we ook meer kwetsbare inwoners bereiken. Ook ondersteunt de sociaal makelaar bij het verbeteren van de samenwerking om een goede uitvoering mogelijk te maken. We meten de voortgang aan de hand van het aantal wijk- en dorpshuizen dat een dergelijk activiteitenprogramma weet uit te voeren en het succes aan het bereik van kwetsbare inwoners en de impact op hun welbevinden.
Op blz 69 wordt gesproken over sport en bewegen. Is er al meer bekend over de onderzoeksopzet rondom het beweegvriendelijk inrichten? Hoe wordt de koppeling met gezondheid gemaakt? Hoe gaat positieve gezondheid worden verankerd?	In 2023 gaan we aan de slag met het maken van nieuw gezondheidsbeleid. Het is wettelijk verplicht om eens in de vier jaar lokaal gezondheidsbeleid te formuleren. In dit beleidskader gaan we nadrukkelijk aandacht besteden aan preventie en de koppeling tussen een gezonde omgeving en gezond leven. Het is nog te vroeg om nu al concrete beleidsafspraken te formuleren, ook omdat we de ambitie hebben om dat samen met inwoners en instellingen in te vullen.
Op blz 72 staat het vrijwilligersloket. Worden daar juridische zaken voor verenigingen ook behartigd? Worden verenigingen ook voorzien van voorbeeld contracten ed? Voorziet het loket ook in vraag en aanbod tussen verenigingen en organisaties vanuit verschillende domeinen?	Het vrijwilligersloket is een vorm waaraan we nu denken, maar het is nog niet definitief. We gaan beginnen om de ontwikkelingen in het vrijwilligerswerk te beschrijven, de behoeften van vrijwilligersorganisaties en onze ambities als gemeente hierin. Daarna vloeien daaruit concrete acties voort om het vrijwilligerswerk in de breedte beter te kunnen ondersteunen.
Op blz 75: nieuw zwembad. In mijn optiek heeft het zwembad een interlokale functie. Inwoners van aangrenzende gemeenten maken ook gebruik van ons bad. Worden zijn betrokken bij de nieuwe plannen? Hebben zij nu ook een aandeel in de gestegen kosten? Is de provincie betrokken bij deze interlokale functie en draagt zij ook bij?	We kijken bij de ontwikkeling van het nieuwe zwembad uit welke gemeenten de bezoekers van het huidige Golfbad vandaan komen en kijken naar de zwembadontwikkelingen in andere gemeenten en duiden de betekenis daarvan voor het nieuwe zwembad. De regionale functie willen wij vasthouden, mede omdat die een belangrijke bijdrage levert aan de inkomsten. Bij de verdere ontwikkeling van het nieuwe zwembad willen wij in overleg treden met de provincie over mogelijke ondersteuning in de duurzaamheidsambities van het nieuwe bad. Maar het is en blijft primair een Osse ambitie en verantwoordelijkheid om een dergelijke voorziening te willen realiseren. Ook het huidige zwembad is altijd primair een lokale verantwoordelijkheid geweest.
Op dit moment is het beleid gericht op sluitende exploitatie van dorps- en wijkhuizen. Hierdoor stijgen de huurprijzen vaak, waardoor gebruikers afhaken. Met het college is eerder gesproken om te kijken naar een andere financieringsopzet waarbij de bezettingsgraad van	Met het vastgestelde beleidskader Thuis in de Buurt hebben we de ambitie om de activiteiten in wijk- en dorpshuizen goed aan te laten sluiten op de behoeften van hun inwoners, vooral ook die van kwetsbare inwoners. Daar hoort ook een ander exploitatiemodel bij, eentje die niet alleen uitgaat van financieel rendement, maar ook rekening houdt met het

Vraag	Antwoord
dorps- en wijkhuizen nadrukkelijker de aandacht krijgt (sociaal model). Nu moet er regelmatig aanvullende subsidie bij vanwege exploitatietekorten. Door de bezettingsgraad te verhogen vergroot je het volume waardoor de huurprijzen evenwichtiger zouden kunnen zijn. Hoe staat het met de oriëntatie / ontwikkeling van deze wijze van financieren?	maatschappelijk rendement. We zijn momenteel met een aantal gemeenschapshuizen in gesprek over de mogelijkheden hiervoor, waarbij we uitgaan van het Kwaliteitskompas van Movisie. Begin 2024 verwachten we hierover concrete voorstellen aan de raad voor te kunnen leggen.
Op blz 66 wordt gesproken (in de tabel) over voorzieningen in Overlangel. Dit komt echter niet terug in de meerjarenplanning. Waarom is dat het geval? Graag zien wij de planning voor Overlangel.	In deze begroting zijn de speerpunten uit het coalitieakkoord vertaald in activiteiten. In de NOK-gemeenschap (Neerloon-Overlangel-Keent) zijn we al langer in gesprek om te komen tot een gebundelde voorziening voor sporten en ontmoeten. Dit zit in de reguliere planning en maakt daarom geen deel uit van de nieuwe speerpunten. Het initiatief voor de ontwikkeling van de plannen ligt bij een werkgroep uit de NOK-gemeenschap, waarbij de gemeente waar nodig ondersteunt. In december 2020 besloot uw raad om voor het realiseren van een accommodatie voor ontmoeten en sport voor Neerloon, Overlangel en Keent (NOK) een budget van € 708.000 beschikbaar te stellen. In overleg met de inwoners en betrokken verenigingen is als ontwikkellocatie gekozen voor het korfbalterrein van TOG in Overlangel. Het bestemmingsplan moet hiervoor worden aangepast. De planuitwerking en –uitvoering gebeurt door de initiatiefnemer stichting HONK (Huis voor Overlangel, Neerloon en Keent). De gemeente faciliteert HONK voor het inhuren van externe deskundigen (ruimtelijk en bouwkundig). Procesadvisering is er vanuit de afdelingen RO en Vastgoed. De coronacrisis en complexiteit van het project heeft de planning vertraagd. Voorlopig gaan we uit van oplevering van de accommodatie rond eind 2024/begin 2025. De oorspronkelijke planning ging uit van ingebruikname van de nieuwe accommodatie medio 2022. De coronacrisis en complexiteit van het project heeft de planning vertraagd. Hier spelen verschillende ontwikkelingen: • HONK heeft het basis vlekkenplan en de investeringsraming uit het raadsbesluit verder uitgewerkt. Door de beperkende coronamaatregelen was het lastig om tempo in het proces te houden. Desondanks heeft HONK met de toekomstige gebruikers en omwonenden opnieuw besproken welke activiteiten in de accommodatie kunnen plaatsvinden. Dit is ruimtelijk en bouwkundig vertaald en financieel doorgerekend. In het uitgewerkte plan is sprake van een verdubbeling van de oppervlakte van het gebouw (371 m2 t.o.v. 185 m2). Ook gaat HONK uit van relatief hoge bouwkosten.

Vraag	Antwoord
	• De actuele prijsstijgingen leggen een extra druk op de betaalbaarheid van het plan. Ook andere onvoorziene kosten zoals extra aanpassingen van het terrein vanwege de bodemgesteldheid, bescherming van flora en fauna en maatregelen als gevolg van de dijkverzwaring werken kostenverhogend. We denken mee bij het oplossen van onvoorziene en onvermijdbare kosten. Tegelijkertijd houden we oog voor een realistisch en financieel haalbaar plan. • Het Waterschap Aa en Maas is bezig met de planvorming voor dijkversterking van het tracé bij Overlangel. Op basis van de informatie van het Waterschap gaan we er vanuit dat dit geen gevolgen heeft voor de uitvoerbaarheid van het plan HONK. Er is wel een risico dat het project door het niet synchroon lopen van ruimtelijke procedures vertraging oploopt. Voor het starten van de procedure voor wijziging van het bestemmingsplan moet HONK de ruimtelijke en financiële haalbaarheid van het plan aantonen. Dat is nog niet het geval en we verwachten dat hiervoor nog enige tijd nodig is. We blijven vanuit onze adviesrol betrokken bij de planuitwerking. Voorlopig gaan we er vanuit dat oplevering van de accommodatie eind 2024/begin 2025 mogelijk is.
Inzet is het vergoten van de mogelijkheid om te sporten en bewegen door het openstellen van buitensportaccommodaties voor ongeorganiseerde sport- en beweegactiviteiten. Vallen schoolpleinen hier ook onder?	Schoolpleinen vallen hier niet onder.
Beleidsdoelstelling 'we halen meer sportevenementen naar de gemeente'. Graag nader verklaren? Wat voor type evenementen zijn dit? In geval van topsport evenementen zouden we graag willen weten wat dit bijdraagt aan meer sport en bewegen voor Ossenaren. En hoe verhoudt zich dit tot de breedtesport?	In onze visie hoort bij een 100.000+ gemeente ook de ambitie om met enige regelmaat aansprekende evenementen binnen de gemeentegrenzen te kunnen presenteren. Welke dat wel of niet zijn en wat de impact daarvan is op de gemeente, gaan we eerst nader in beeld brengen.
Hoeveel speeltuinen (openbaar toegankelijk) zijn er in de gemeente Oss? En is het tevens mogelijk om dit op een kaart te visualiseren?	Wij hebben 249 openbare speelplekken (“speeltuinen”) in de gemeente Oss. In een aparte bijlage is een tekening op kaart gemaakt.
Vervoersproblematiek andersvalide sporters. Er is bedrag of beleidsdoelstelling opgenomen om dit probleem aan te pakken, terwijl er in de provincie Noord-Brabant een pilot loopt. Wat doet de gemeente Oss aan dit probleem, ook in relatie tot de provinciale pilot?	De provinciale pilot heeft plaatsgevonden in een andere regio en is afgerond. Momenteel onderzoekt de provincie of er een nieuwe pilot zal plaatsvinden, maar hier is nog geen duidelijkheid over. In Oss kunnen andersvalide sporters gebruik maken van de reguliere Wmo voorzieningen. Sportbeoefening is een maatschappelijke activiteit en valt daarmee onder het begrip 'participatie' binnen de Wmo 2015. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen die

Vraag	Antwoord
	mindervaliden kunnen ondersteunen bij het kunnen beoefenen van sport. Per situatie wordt gekeken wat nodig is. Hierbij ligt de nadruk vanuit de Wmo op het kunnen participeren, oftewel deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. De uitkomsten van de eerste provinciale pilot zijn nog niet duidelijk. We wachten het verdere verloop van de nieuw pilot af, voordat we zelf concrete stappen gaan zetten.
Hogere exploitatiekosten zwembad vanwege gestegen bouwkosten (400.000 structureel). Wat betekent dit voor de exploitant en is dit bedrag vooralsnog dekkend?	In de aannames voor de investeringen voor het nieuwe zwembad zijn we lang uitgegaan van budgettaire neutraliteit voor de gemeente. Dat blijkt om meerdere redenen nu niet meer haalbaar. Op basis van de huidige stand van zaken en de kennis hieromtrent, verwachten we dat de structurele bijdrage van de gemeente aan het nieuwe zwembad met 4 ton verhoogd moet worden voor een sluitende exploitatie. De raad wordt binnenkort vertrouwelijk bijgepraat over de cijfers hierachter.
Waarom zijn de stijgende marktprijzen - oa in de bouw - niet doorgerekend over de verschillende (renovatie- en bouw) projecten (gemeenschapshuizen, sportverenigingen etc).	Wij volgen met onze financiële ramingen voor de ontwikkeling en realisatie van maatschappelijke voorzieningen altijd de marktprijzen. Waar nodig worden deze ook tussentijds bijgesteld.
Urban sport Park (blz 77) • Er wordt in de laatste zin gesproken over 'de kosten van € 94.000 bestaan uit kosten voor de investering van €27.000 en € 33.000'. Vraag: welke kosten worden bedoeld? En de optelling 27.000 plus 33.000 sluit niet aan bij de € 94.000. graag toelichten.? • Hoe hard is de haalbare optie ' het sibeliuspark ' die in deze passage wordt genoemd? • Op blz 77 wordt gesproken van een investering van € 675.000. In de paragraaf investeringsplan wordt er 540.000 als investeringsbedrag genoemd. Waarom is er een verschil en kan dat verklaard worden? • Wat is de netto investering van dit Urban sport park: Het was toch de bedoeling dat de initiatiefnemers ook een bedrag inbrachten of aanvullende financiering zouden zorgdragen?	- De totale kosten zijn geraamd op € 60.000 (bestaande uit 27.000 voor rente en afschrijving van de investering) en € 33.000 voor jaarlijks onderhoud. Het bedrag van € 94.000 is een omissie. - Het Sibeliuspark is als meest geschikte locatie uit het onderzoek naar voren gekomen. Dit komt onder andere omdat het Sibeliuspark al op de nominatie stond om heringericht te worden als gevolg van de gebiedsontwikkeling Het Oss van Morgen (Talentencampus/Sibeliuspark). In de herinrichting was al voorzien in een opwaardering van de ontmoetings- en beweegfuncties. - De bruto investering betreft 675.000. Hiervan wordt mogelijk € 135.000 afgedekt via fondsen, subsidies en bijdragen van derden. Per saldo een netto investering van € 540.000. - De netto investering is € 540.000. Zie vorig antwoord.

Vraag	Antwoord
• Zijn de totale exploitatielasten van €60.000 opgenomen in de meerjarenbegroting of zijn er ook exploitatielasten die door de initiatiefnemers worden bijgedragen?	- De totale exploitatiekosten van € 60.000 zijn jaarlijks opgenomen in de meerjarenbegroting.
Vitale maatschappelijke infrastructuur. (blz 20 genoemd bij koers voor de begroting) Kan aangeven worden wat Vitale maatschappelijke infrastructuur in Oss betekent en wie daaronder vallen.	Nee, hiervan is geen exacte definitie te geven en wie er onder valt. Wat we er mee bedoelen dat we mogelijk niet iedereen kunnen helpen in deze energiecrisis en dat we samen het gesprek moeten hebben wie we wel of wie we niet extra kunnen ondersteunen.
Programma 4. Klimaat, energie en openbare ruimte	
Op pagina 92 staat bij het onderdeel Bos van Oss dat er al voor een 6gedeelte geschikte grond in gemeentelijk bezit voor realisatie van een Bos van 20 ha. De vraag is waar dat stuk grond ligt?	De gemeente Oss heeft verschillende percelen grond in eigendom. Een deel van deze percelen is mogelijk direct geschikt voor aanplant van bos, omdat het al nabij bestaand bos ligt en reeds een natuurbestemming heeft. Andere percelen zijn mogelijk inzetbaar als ruilgrond. Het plan voor het bos van Oss moet eerst verder worden ontwikkeld samen met de initiatiefnemer om de definitieve locaties van aanplant te bepalen, waarbij ook de omgeving zal worden betrokken.
Er staat dat er een initiatief is van het Osse bedrijfsleven voor een 'Bos van Oss'. Kan dit worden toegelicht? Van welke bedrijven komt dit initiatief? En wat stellen ze voor? Wat draagt het bedrijfsleven bij en wat moet de gemeente bijdragen om die 20 hectare te realiseren? Graag een financieel overzicht van kosten en dekking.	Het initiatief voor de aanplant van 20 ha bos in Oss komt van bedrijf Verhoeven. Het initiatief heeft zich verder verbreed en kent inmiddels de vorm van een Stichting met in het stichtingsbestuur de bedrijven Verhoeven, Begra en Rabobank. De stichting heeft tot doel om 20 ha bos aan te planten in Oss ten behoeve van een beter (leef- en verblijfs)klimaat. De stichting heeft navraag gedaan bij Staatsbosbeheer voor een indicatie van benodigde middelen en daaruit is naar voren gekomen dat er voor de aanplant ongeveer € 500.000,00 nodig is. Dat bedrag gaat de stichting (het Osse bedrijfsleven) bij elkaar brengen. Aan de gemeente is gevraagd om de gronden te leveren. Daar is op dit moment nog geen concreet bedrag voor te noemen, omdat de locatie(s) voor aanplant nog niet bekend zijn.
Grondexploitatie: Wat is het doel van afwaardering van agrarische gronden?	De waarde van grond is afhankelijk van de bestemming die er op ligt. Als we agrarische gronden hebben gekocht en we ontwikkelen op deze gronden een bos, dan betekent dit dat we waarde van deze grond van agrarische waarde daalt naar natuurwaarde. We zijn dan verplicht (conform onze verslagleggingsvoorschriften) om de waarde van de grond af te waarderen en hierdoor een "verlies" te nemen. Het doel van afwaardering is dus dat de waarde van de grond in onze boeken aansluit bij de bestemming van deze grond.

Vraag	Antwoord
Op bladzijde 84 staat dat 'de ambities grote inspanningen vragen van ons als gemeente, van onze inwoners en van onze partners in het bedrijfsleven'. Welke instanties worden bedoeld met het woord 'partners'?	Partners zijn de bedrijven in Oss.
Op bladzijde 85 staat dat er 'beperkt draagvlak' is voor de energietransitie. Kan dit worden toegelicht? Ons gevoel is juist dat er veel draagvlak is voor energiebesparing. Of wordt hier gedoeld op draagvlak voor windturbines? Ook verderop staat dat 'politiek-maatschappelijk de energietransitie zeer gevoelig ligt'. Kan deze uitspraak worden onderbouwd?	Draagvlak voor onderdelen van de energietransitie is verschillend. Zeker de laatste tijd is veel belangstelling voor energiebesparing en alternatieven voor aardgas. Voor de grootschalige duurzame opwek van elektriciteit is ook een kentering merkbaar en meer draagvlak dan een jaar geleden, maar draagvlak hiervoor is beperkter dan voor energiebesparing.
Waarom is het niet gelukt de 400.000 euro voor energiebesparing en de 500.00 euro voor warmtetransitie in 2022 te besteden? Wat wordt gedaan om in 2023 de doelstelling wél te halen?	De budgetten zijn verstrekt in de begroting op moment dat niet duidelijk was wat Oss van de Rijksoverheid aan steun voor deze beleidsterreinen zou ontvangen. In 2022 zijn van de Rijksoverheid bijdragen ontvangen die we eerst benutten vooraleer we de budgetten van Oss zelf inzetten. Voor 2023 gaan we resterende budgetten inzetten; de voorbereiding, opzet en organisatie van de warmtetransitie is dan gereed en de uitvoering kan starten. Na afronding van het plan van aanpak voor de Wijk UitvoeringsPlannen (WUP) eind 2022 weten we wat de kosten zijn die met de uitvoering van een WUP gemoeid zijn en in hoeverre we het budget in 2023 hiervoor aan gaan spreken. Voor de energiebesparing gaan we in 2023 onze inspanningen verbreden door energiebesparing bij bedrijven actiever op te pakken en het terrein van besparing op mobiliteit op te pakken.
De provincie levert een voorfinanciering van 1,5 miljoen voor projectkosten die de gemeente maakt tbv de Duurzame Polder. Wanneer moet Oss dit terugbetalen? In de meerjarenbegroting zie ik niets. Of is dat pas na 2026?	Oss gaat deze kosten zoveel mogelijk verhalen op de initiatiefnemers. Voor zover verhaal niet mogelijk is, zal na afronding van het project, dat is nadat de definitieve vergunning is verleend hetgeen gepland is voor begin 2025, dit bedrag aan de provincie terugbetaald dienen te worden.
Heeft de gemeente Oss contracten / afspraken met energieleveranciers die invloed/betrekking hebben op de inwoners hebben van Oss? Zo ja, waar kunnen wij de contracten/ afspraken teruglezen en wat zijn de belangrijkste drie afspraken met deze energieleveranciers volgens B&W? Mocht er sprake zijn van een contract met een energieleverancier, is er sprake van een leveringsgarantie of niet? Als er sprake is van een energiecontract (die impact heeft op de inwoners van Oss), welke	

Vraag	Antwoord
tarieven/ bedragen zijn er afgesproken met de energieleverancier en op welke wijze vertaalt de gemeente Oss dit in haar begroting? Bestaat er een kans dat de inwoners van Oss zonder energie komen te zitten deze winter?	
De gemeente Oss gaat ervan uit dat de klimaatverandering een probleem is voor de gemeente en haar inwoners. Wat verstaat de gemeente Oss onder klimaatverandering? Een concrete definiëring zou ik graag ontvangen. En waar vind ik de wetenschappelijke grondslag van het probleem omtrent klimaatverandering volgens de gemeente?	
Wat verstaat de gemeente concreet onder klimaatadaptie en waar is volgens de gemeente klimaatadaptatie voor nodig?	
Wat voor invloed heeft een eiwittransitie op de gezondheid van de Osse inwoners volgens de gemeente?	
De gemeente Landerd bestaat per 1 januari 2022 niet meer en is opgegaan in de gemeente Maashorst. Doet gemeente Oss nog steeds de afvalinzameling in de voormalige gemeente Landerd? Zo ja, is er al contact geweest met de gemeente Maashorst of we deze afvalinzameling voortzetten? Zo ja, blijft de huidige dienstverleningsovereenkomst dan gelden? Zo nee, per welke datum stopt de afvalinzameling in de voormalige gemeente Landerd? Als de afvalinzameling stopt heeft dit dan consequenties voor de gemeente Oss? Zo ja wat zijn deze consequenties?	Wij doen nog steeds de afvalinzameling. Ook in 2023 doen we dit nog. We zijn op dit moment in gesprek met de gemeente Maasdonk en houden alle scenario's open. Of de huidige dienstverleningsovereenkomst blijft gelden is afhankelijk van het gekozen scenario (en daarbij is handhaven, aanpassen en stoppen een mogelijk scenario). Een definitieve datum is er nog niet, immers we zijn op dit moment in gesprek. De consequenties als de afvalinzameling stopt is afhankelijk van het gekozen scenario. Maar we gaan natuurlijk zorgen dat deze consequenties voor Oss zo minimaal mogelijk zijn.
Programma 5. Economie	
In de paragraaf landbouw staat dat Agrifood Capital 'een belangrijke speler is in de regio en dus ook in Oss, innovatie aanjaagt en daarmee structuurversterkend werkt in de sector'. Waaruit blijkt dat? Wat heeft Agrifood Capital in dat opzicht opgeleverd voor de agrarische bedrijven in Oss? Graag gespecificeerd voor de belangrijke agrarische sectoren in Oss: melkveehouderij; varkenshouderij; geitenhouderij; vollegronds tuinbouw.	Antwoord volgt later

Vraag	Antwoord
Recreatie en toerisme Bij de activiteiten wordt het opstellen van diverse locatieprofielen genoemd. Klopt het dat deze lijst niet volledig is? Zo wordt het locatieprofiel voor het Centrum niet genoemd.	De locatieprofielen voor het centrum staan in het programma Centrum. We stellen dus ook locatieprofielen op voor: Heuvel, Eikenboomgaardplein, Eikenboomgaardstraat.
Programma 6. Centrum	
Geen vragen	
Programma 7. Verstedelijking, wonen en mobiliteit	
In de begroting staat 41x het woord "spoorzone" genoemd. Onder andere dat er voor de spoorzone 95 miljoen euro uitgetrokken zou moeten worden. Ter illustratie staan er afbeeldingen van de begroting en een verkenningsrapport uit 2021 in de bijlage. Echter is mij en meerdere andere raadsleden onduidelijk wat precies de definitie van de "spoorzone" is. Daarom heb ik de volgende technische vragen: - Hoe is de "spoorzone" precies gedefinieerd? - Welke gebieden in Oss vallen hier wel en niet onder? - In meerdere stukken wordt vaak over de spoorzone gesproken, wordt hier dan altijd gesproken over de gehele spoorzone, of gaat het soms ook over delen daarvan? - Mits het om delen gaat: hoe is duidelijk aangegeven over welk deel van deze (geografische) spoorzone het gaat? Kan er nog duidelijkheid worden verschaft over de relatie tussen "de spoorzone" en Oss West, de spoorbrug bij Ravenstein, het verdiepte spoor en ontwikkeling/inbreiding van gebouwen in deze "spoorzone"?	Onduidelijkheid over het begrip 'spoorzone' is in de tijd en vanuit de samenwerking met verschillende partners te verklaren. Daarnaast is het zo dat het begrip nog geen scherp afgebakende definitie heeft. Het begrip wordt op verschillende plaatsen in de begroting gebruikt om een complexe stedelijke ontwikkelingsopgave in Oss aan te duiden. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat ontwikkelingen die een directe relatie hebben met de spoor en de stations in de stad Oss tot de spoorzone behoren. In de meeste gevallen gaat het over de zone aangrenzend aan het spoor van Schadewijk tot Amsteleind. Wat betreft de relatie: In de verstedelijkingsopgave wordt de ligging in de nabijheid van stations en spoor gezien als mogelijkheid/kans om woningbouw en werklocaties toe te voegen, te verdichten, diversiteit aan programma toe te voegen, intensiever/stedelijker te benutten, te vergroenen en ruimte te geven aan alternatieve vervoersmogelijkheden. Daarnaast is de ligging van het spoor en de stations in Oss een belemmering voor deze ontwikkeling. De brug bij Ravenstein, de ongelijkvloerse kruisingen en de ligging van Oss West zullen moeten worden meegenomen in de afwegingen of en hoe de verstedelijking plaats kan vinden in Oss.
In de programmabegroting staat dat voor de ambitie spoorzone een bedrag wordt geraamd van 350 miljoen. Graag verneem ik hoe dit bedrag is opgebouwd / onderbouwd. Ik neem tenminste aan dat dit bedrag niet willekeurig is bepaald, maar het resultaat is van een berekening op basis van zo goed mogelijke schattingen van deelposten, al of niet gebruikmakend van verschillende scenario's.	In de verkenning spoorzone Oss uit 2022 zijn de kansen en de knelpunten van het spoor en de stations in de hele gemeente Oss verkend. Op basis daarvan is besloten om te gaan sparen/reserveren op basis van de meest vergaande oplossingen. Tevens is besloten over alle kansen en knelpunten in heel Oss het gesprek aan te gaan met provincie, prorail en NS. De grove schatting voor de eigen bijdrage van Oss is in deze begroting 125 miljoen. Deze is

Vraag	Antwoord
	gebaseerd op mogelijke oplossingen voor de overwegen en de stations. De spoorbrug Ravenstein is niet meegenomen. Dit is vooral een landelijk/bovenlokaal knelpunt.
Blz 125: erfgoed. Voorziet gemeente Oss ook in het verbinden van erfgoed eigenaren met elkaar?	Vanuit de gemeente Oss wordt er jaarlijks een Erfgoed bedankdag georganiseerd waarvoor het hele erfgoedveld, dus ook erfgoedeigenaren (lees: monumenteneigenaren), wordt uitgenodigd. Deze dag wordt georganiseerd om alle betrokkenen bij het Osse erfgoed te bedanken voor hun inzet en toewijding, en om het veld met elkaar in verbinding te brengen. Daarnaast organiseert het Stadsarchief Oss, namens de gemeente, jaarlijks de Open Monumentendag. Tijdens dit weekend stellen ruim vijftig monumenteneigenaren hun deuren open voor publiek. Jaarlijks wordt er twee à drie weken na de Open Monumentendag een middag georganiseerd voor de deelnemende monumenteneigenaren om ze te bedanken voor hun inzet en de gelegenheid te geven om ervaringen en kennis uit te wisselen. Naast deze fysieke bijeenkomsten, wordt er binnenkort ook een pilot opgestart voor een erfgoedinspiratiebrief die wordt verspreid onder het erfgoedveld. We voorzien als gemeente dus niet in een aparte middag en/of inspiratiebrief voor monumenteneigenaren, maar betrekken hen wel bij de activiteiten/projecten die we organiseren voor het bredere erfgoedveld.
Er staat een reeks ambities op het gebied van erfgoed vermeld op de pagina's 125 en 126. Wat ik mij afvraag is, welk budget hierbij hoort? Graag opheldering hierover.	De extra middelen voor het Clarissenklooster (reeds genomen raadsbesluit) en de cultuurhistorische waardenkaart zijn beide opgenomen in programma 5. Dit komt omdat tot nu toe de kosten van erfgoed zijn opgenomen onder "recreatie, toerisme en erfgoed". We stellen voor om erfgoed apart te benoemen en hiervoor bij de eerste rapportage 2023 een wijziging van de begroting voor te stellen. En deze dan onder te brengen in programma 7 Verstedelijking, wonen en mobiliteit.
Blz. 126: in de commissie ruimte stelde de wethouder dat eind dit jaar het CPO beleid zal worden opgesteld. Nu lees ik Q2 2023. Welke datum moeten we aanhouden?	Eind dit jaar kan het CPO beleid besproken worden.
Blz 128 , punt 8: aantrekkelijke fietsroutes. Wordt hierin ook voorzien in een fietsroute op een tuimeldijk langs de Maasdijk op het traject Cuijk-Ravenstein? Is hier voor ook actief contact met aangrenzende gemeenten en/of provincie?	In de huidige plannen wordt niet voorzien in een fietsroute op een tuimeldijk langs de Maasdijk op het traject Cuijk-Ravenstein. Op het overgrote deel van dit traject wordt ook niet voorzien in een tuimeldijk. Een doorgaande (recreatieve) fietsroute op de dijk is wel een gezamenlijke wens van provincie en de drie gemeenten. De haalbaarheid moet in de planuitwerking nog verder worden onderzocht, vooral op delen waar nu geen weg op de dijk aanwezig is. Hierbij wordt ook gekeken naar een separaat fietspad benedendijks (buitendijkse zijde) ter hoogte van Keent.

Vraag	Antwoord
	Het Waterschap Aa en Maas coördineert de plannen en ook het contact met de verschillende partijen.
Blz 133: werkgeversaanpak duurzaam vervoer. Zijn er ook plannen voor het stimuleren van overige bedrijven en MKB als het gaat om duurzaam vervoer?	We starten met de werkgeversaanpak op industrieterrein Vorstengrafdonk. Vandaar uit kijken we of we de aanpak kunnen uitrollen in de rest van Oss. Op dit moment zijn er dus geen plannen voor het stimuleren van overige bedrijven en MKB.
Fietsenstalling Oostwal Op blz 92 wordt gesproken dat er een bedrag in 2025 wordt gereserveerd om de fietsenstalling in de Oostwal open te houden. Is de conclusie dan dat is voorzien dat de fietsenstalling in 2026 verdwijnt?	Antwoord volgt later
Ik had gevraagd naar de onderbouwing van de raming van 350 miljoen. In het antwoord staat alleen dat het gaat om mogelijke oplossingen voor de overwegen en stations. Niet hoe het bedrag is opgebouwd. Met andere woorden, waarom is het 125 miljoen en niet bijvoorbeeld 75 miljoen of 150 miljoen? Er moet toch een scenario onderliggen?? Of is dit bedrag volstrekt willekeurig en nergens op gebaseerd? Dan hoor ik het ook graag.	Onderbouwing € 350 miljoen Vorig jaar is bij de PB 2022-2025 alleen heel grof bezien wat het scenario van een verdiept spoor zou betekenen. Er ligt nu ook een hele grove raming van een scenario waarbij gekozen wordt voor onderdoorgangen, aanpassing station en bijdrage verplaatsen station Oss West. Deze hele grove doorrekening is gemaakt om enigszins een (financieel) gevoel te krijgen voor deze ambitie. De keuzes behoren door de gemeenteraad nog te worden gemaakt. Vervolgens zullen de uitwerkingen van de keuzen leiden tot aanpassingen van de bedragen. Op basis van deze eerste hele grove doorrekening kom je uit op een bedrag van circa € 350 miljoen. Als we onze eigen bijdrage van € 125 miljoen voor de plannen van het spoor hier tegenover zetten is het een reëel bedrag om een MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) aanvraag te kunnen indienen. Voor een MIRT aanvraag wordt minimaal 1/3 eigen bijdrage gevraagd.
1. Hoe zit het precies met de voorrang voor statushouders voor sociale huurwoningen in de gemeente Oss? 2. Is de voorrangspositie door de gemeente vastgesteld en zo ja wanneer? 3. Is er een wet vanuit de landelijke overheid die bepaalt dat statushouders met voorrang moeten worden opgevangen in sociale huurwoningen in o.a. Oss?	
Programma 8. Veilige omgeving	
Is er voldoende capaciteit bij de gemeente en haar partners (omgevingsdienst ed) voor het uitvoeren van controles op	Dit ligt aan het gewenste ambitieniveau. Momenteel werkten we vooral vraag gestuurd daar waar het gaat om controle op bouw en ruimtelijke ordening, hiervoor is voldoende capaciteit. Indien we actief willen controleren (o.a.

Vraag	Antwoord
bedrijventerreinen en het buitengebied? Zijn er zorgen over de toekomstige continuïteit? Zo ja, wat doen we er aan?	om preventief te voorkomen dat deze panden gebruikt worden voor niet toegestane activiteiten) past dit niet binnen de huidige capaciteit. Vanuit politie, Justitie en het RIEC wordt wel aangeraden om daar capaciteit op in te zetten. Dat past ook in onze visie, maar om daar voldoende gevolg aan te geven, zouden we in ieder geval 1 extra toezichthouder moeten hebben. M.b.t de ODBN (omgevingsdienst) verwachten we dat er voldoende capaciteit is om aan onze (huidige) vraag te voldoen. Voor de boa's geldt dat er in de begroting gelden worden gevraagd voor meer inzet in de bossen. Het Maasland Interventie Team (MIT) wordt met name ingezet bij signalen. De focus van het MIT ligt nu onder andere bij huisvesting van arbeidsmigranten. De signalen betreffen zelden buitengebied of bedrijventerreinen, wat niet wil zeggen dat het hier niet voorkomt. Mocht dit wel de ambitie zijn dan zal er meer capaciteit nodig zijn of andere prioriteiten gesteld moeten worden. Over het gewenste ambitieniveau wordt de raad nog betrokken.
Is er een beleidswijziging te verwachten met betrekking tot politie inzet bij (grote) commerciële sportevenementen? Zo ja, welke gevolgen heeft dit voor gemeentelijke toezichthouders en handhavers?	Voor nu zien we geen reden om vanuit de gemeente een beleidswijziging in te voeren rondom ons eigen beleid. Over de inzet van politie bij (grote) commerciële sportevenementen hebben we als gemeente geen directe invloed. Wel kijken we kritisch naar en sturen we op factoren die van invloed kunnen zijn, zoals de data van de evenementen en de inzet vanuit de organisatoren als het gaat om veiligheid.
Rampen- en crisisbeheersing: programma heeft een op professionals gerichte insteek. Gaan we ook (extra) inzetten op zelfredzaamheid bij onze inwoners tijdens rampen en crisissen? Zo ja, onder welk beleidsprogramma of organisatie (veiligheidsregio ?) is dit terug te lezen?	We zetten als gemeente Oss niet zelf in op extra zelfredzaamheid bij rampen en crisissen. Dit gebeurt landelijk via het ministerie van Justitie en Veiligheid. Voorbeeld hiervan zijn de website crisis.nl
Klopt het dat de bouw van de nieuwe kazerne in Oss voor rekening van de veiligheidsregio komt? Of moet Oss daar separaat nog extra in investeren?	Ja die komt voor rekening van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. De investeringskosten zijn voor de Veiligheidsregio Brabant-Noord. In de programmabegroting 2023 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord is hiervoor € 4,8 miljoen opgenomen voor het jaar 2024 (blz. 54).

Vraag	Antwoord
Het aantal incidentmeldingen verwarde personen neemt toe. Graag duiding bij deze cijfers. Komt dit door grotere meldingsbereidheid, beter meldpunt (aanzuigende werking) of zijn er daadwerkelijk meer verwarde personen?	Het is een combinatie van een aantal factoren. Om te beginnen zijn de aantallen een indicatie die een beeld weergeven en kan het niet als losstaand feit gezien worden waar één directe oorzaak/conclusie aan te verbinden is. Zo zien we dat de top 25 van personen waar een melding over gedaan wordt ruim een derde van het aantal meldingen vertegenwoordigen. Ook geeft politie aan dat er bij een melding maar 1 meldcode aan de melding gehangen kan worden en dat sommige meldingen die op andere codes geschreven worden wel degelijke ook te maken kunnen hebben met personen met onbegrepen gedrag. We zien inderdaad dat het aantal meldingen toeneemt, direct gevolg hiervan is niet eenduidig te verklaren. Verwachting is wel dat de toenamen eerder te maken heeft met (het ontbreken van) huisvesting, aangeboden zorg en de maatschappelijke ontwikkelingen dan met de meldingsbereidheid.
Is de conclusie juist dat de ambities genoemd in dit programma kunnen worden gerealiseerd binnen de bestaande budgetten (er is nl geen nieuw beleid geformuleerd)	Programma 8, veilige omgeving kan niet los gezien worden van programma 1, welzijn en zorg. Dit omdat zorg vaak een onderdeel is van het oplossen van veiligheidsproblemen. Bij programma 1 is voor meerdere jaren formatie gevraagd om in te zetten op de verbinding zorg/veiligheid. Met deze formatie erbij verwachten wij dat de ambities zoals genoemd in het programma gerealiseerd kunnen worden.
Programma 9. Besturen in verandering van tijden	
Hoe gaan we om met de jongerenraad? Is er nog steeds een contactambtenaar? We constateren dat de jongerenraad niet erg actief is. Is extra inzet nodig, aangezien het college zich specifiek richt tot jeugd/jongeren en lokale democratie.	Er is een contactambtenaar voor de jongerenraad. Onlangs is bij de Jongerenraad Oss een nieuw bestuur aangetreden. De jongerenraad bestaat nu uit 5 leden. Zij vormen ook het bestuur van de jongerenraad. Het bestuur van de jongerenraad had aangegeven weer actief te worden en wij ondersteunen dit waar nodig. Wij vinden een goed functionerende jongeren nog steeds van toegevoegde waarde voor onze gemeente. De jongerenraad bevindt zich weer in een nieuwe opstartfase, omdat het bestuur nieuw is. De jongerenraad heeft tijdens het kennismakingsgesprek aangegeven ondersteuning nodig te hebben om als adviesorgaan te functioneren. Wij bieden de jongerenraad die ondersteuning. Daarvoor kan de jongerenraad onze ambtenaren makkelijk (laagdrempelig) en direct benaderen. Uiteindelijk moet de jongerenraad zelf actie (willen) ondernemen.
Waaruit blijkt dat de Raadsgriffie versterkt moet worden?	De noodzaak tot versterking van de Raadsgriffie is besproken in de Werkgeverscommissie. Er is sprake van steeds zwaardere en complexere taken die op de raad afkomen en we groeien door naar een 100.000 plus gemeente. De gemeenteraad van Oss wil een sterke, duale raad

Vraag	Antwoord
	zijn. We willen dat de ondersteuning van de raadsgriffie met deze ambitie meegroeit. In het rapport van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) 'Goede ondersteuning, sterke democratie', over het gewenste niveau van ondersteuning voor de raad wordt het belang van voldoende budget voor de raadsgriffie benadrukt. Uit een recente benchmark over de ondersteuning van de raadsgriffies in Zuid-Nederland blijkt dat de gemiddelde formatie van de raadsgriffies van gemeenten in Noord Brabant met >60.000 inwoners tussen 5,00-6,25 fte ligt. Onze raadgriffie heeft op dit moment een formatie van 4,6 fte en is daarmee onvoldoende op sterkte om de gemeenteraad ook in de toekomst optimaal te kunnen ondersteunen.
Video/audiosysteem commissiezaal. Wordt dit verbeterd? Zo ja per wanneer? wat zijn hiervan de kosten?	Verbetering van de commissiezaal en het AV systeem is opgenomen in het totale plan voor de verbouwing van het gemeentehuis. Uitvoering van dit plan is voorzien in 2023. Gezien de huidige staat van de facilitering van de commissiezaal proberen we dit onderdeel van het plan prioriteit te geven, waarbij we rekening moeten houden met het totale verbouwingsplan. De kosten van het AV gedeelte zijn nog niet bekend, afhankelijk van de gekozen inrichting van de commissiezaal wordt een offerte opgevraagd.
On- en offline toegankelijkheid. Klopt het dat de websites van de gemeente Oss niet het digitale toegankelijkheidscertificaat voor mensen met een beperking hebben?	De primaire website qua dienstverlening voor onze inwoners is www.oss.nl, met daaraan gekoppeld: • het digitale loket (https://loket.oss.nl) • livechat (https://ucs.oss.nl/webchat/kcc) • online afspraken maken (https://internetafspraken.oss.nl/internet_afspraken) • sociaal portaal (https://sociaalportaal-oss.nl/) • en het raadsinformatiesysteem Deze hebben allemaal een toegankelijkheidsverklaring. **Verklaringen in het landelijke register** • oss.nl https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register/3324 • loket.oss.nl : https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register/3312 • online afspraken maken: https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register/3313 • sociaal portaal: https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register/1784 • raadsinformatiesysteem: https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register/3496

Vraag	Antwoord
Werken we op dit moment ook wel eens op locatie, vanuit dorps- en wijkhuizen? Bijvoorbeeld consulenten Wmo en Jeugd, welzijnswerkers, etc?	Ja, een aantal medewerkers werkt vanwege de aard van hun functie weleens op locatie, zoals een wijk- of dorpshuis. Dit is dan vaak in combinatie met een afspraak in de wijk of in het dorp. Denk hierbij aan de wijkcoördinatoren, maar ook aan de mensen die werken in de aanpak Schadewijk of Proeftuin Ruwaard. Ook komen medewerkers bij inwoners thuis voor bijvoorbeeld een keukentafelgesprek.
Vasthouden en aantrekken personeel. Heeft de gemeente Oss een (tijdelijk) arbeidsmobiliteitsplan met andere partners en overheidsinstellingen zodat personeel flexibeler (op projectbasis) gedetacheerd kan worden?	We hebben geen arbeidsmobiliteitsplan gemeente Oss breed, maar we werken wel samen: -De afdeling VTH heeft met andere organisaties op het gebied van handhaving deelgenomen aan de pilot Ruimtelijk Effect. Dit heeft geen meerwaarde opgeleverd en zal door Oss niet worden gecontinueerd. **Informatie:** https://www.regioeffect.nl/ruimtelijkeffect -Daarnaast nemen we deel aan het traineeprogramma De Toekomst van Brabant **.** **Informatie**: https://detoekomstvanbrabant.nl/ -We hebben Bram- en Britconsultants in dienst die voor meerdere organisaties inzetbaar zijn. **Informatie:** https://www.britconsultants.nl/ https://www.bramconsultants.nl/over-bram/ -In individuele casussen zoeken we ook de samenwerking met partners en andere overheidsinstellingen. *Op dit moment zijn we nog in staat om de meeste vacatures in te vullen via onze digitale kanalen en netwerken. We zijn bezig met arbeidsmarktcampagne en het structureel opzetten en inbedden van arbeidsmarktcommunicatie.*
In dit programma lees ik bijna niet dat er krapte op de arbeidsmarkt is en dat er dus moeilijk is om goed en gekwalificeerd personeel aan te komen is en/of vast te houden. Is deze conclusie juist?	In het programma verwijzen wij op verschillende plekken naar de krapte op de arbeidsmarkt en geven we aan hoe we hier als werkgever mee omgaan: Voorbeelden: -We willen op een lastige arbeidsmarkt een aantrekkelijk en modern werkgever blijven met een kwalitatief en kwantitatief uitstekend toegeruste organisatie. Een organisatie die digitale vernieuwing omarmt en een plaats geeft, met aansprekende arbeidsvoorwaarden en een inspirerende werkomgeving. Via deze begroting proberen we de bezetting beter op orde te krijgen (p. 22). -Strategische personeelsontwikkeling o Met uitdagend werk, een fijne sfeer, korte lijnen, passende secundaire arbeidsvoorwaarden en voldoende ontwikkelkansen houden we onze trotse en bevlogen medewerkers aan boord

Vraag	Antwoord
	○ We verkennen continue het huidige werk en toekomstige vraagstukken, zodat we op tijd competenties en kwaliteiten van morgen ontwikkelen of weten welke kwaliteiten we uitvragen bij werving. ○ We trekken nieuwe collega's aan door sterke en herkenbare profilering op de arbeidsmarkt. We professionaliseren en digitaliseren het proces werving en selectie en het inwerken van nieuwe collega's verder (p. 149). -In het recente verleden hebben we een stevige bodem kunnen leggen onder onze ambitie voor de 100.000 gemeente. Kwalitatief en kwantitatief hebben we de formatie kunnen uitbreiden, waardoor uitvoeringskracht en strategisch vermogen zijn toegenomen. De komende jaren bouwen we hier met volle kracht aan verder. Onze positie op de zeer krappe arbeidsmarkt is goed. Maar het vraagt van ons extra inspanning om goede mensen binnen te halen. Arbeidsmarkt communicatie wordt in 2023 een belangrijk speerpunt (p. 145). Dit wordt op pagina 150 en 151 verder uitgewerkt. -We stellen voor om jaarlijks € 100.000 beschikbaar te stellen om onze reiskostenvergoeding voor duurzaam reizen voor ons personeel te verbeteren. De arbeidsmarkt wordt krapper en er is concurrentie om personeel te kunnen binnenhalen en te behouden. (p. 162). - Het is van belang dat er een aantal functies binnen het Publiekscentrum hoger ingeschaald worden, om mee te gaan met de arbeidsvoorwaarden van andere gemeentes. De functies binnen team burgerzaken en klant contact centrum zijn een schaal lager ingeschaald dan bij gemeenten van gelijke omvang én onze omliggende gemeenten. De concurrentiepositie van Oss is daardoor in deze toch al lastige arbeidsmarkt slecht (p160-161).
Programma 10. Financieel beleid	
Financiële positie	
Kan worden uitgelegd hoe de inflatiestijging van 2,8 procent precies tot stand is gekomen. En hoe zich die verhoudt tot de mededeling op blz 20 dat de koopkracht met 6,8 procent daalt in 2022.	Dit percentage is gebaseerd op de ramingen van het centraal planbureau (CPB) in maart 2022 voor het jaar 2023. Destijds verwachtte het CPB dus een erg laag inflatiecijfer voor het jaar 2023. Dit is de methodiek die we tot nu toe altijd hanteerden. In de kaderbrief 2023-2026, zoals deze voor de zomervakantie door de gemeenteraad is vastgesteld, staat dit percentage ook.

Vraag	Antwoord
	Feit is uiteraard dat nadien de inflatie veel harder is gestegen dan het CPB verwachtte. Niet alleen voor het jaar 2023 (2,8%), maar ook voor het jaar 2022 (vorig jaar inflatiecorrectie voor de OZB gehanteerd van 2%). Dezelfde CPB cijfers waren bij de macro economische verkenningen gemiddeld 6,75% voor 2022 en 4,2% voor 2023 (ten opzichte van de gemiddelde consumentenindex van circa 15% is dit nog steeds laag).
En is de stelling juist dat door de inflatiestijging van 2,8 procent van de ozb door te berekenen betekent dat de gemeente voor een gedeelte de *echte* inflatiestijging zelf betaald.	Ja dit klopt.
Voor de gesubsidieerde professionele instellingen wordt een 80/20 procent verhouding bij subsidie toegepast (loon/prijs). Waarop is deze verhouding gebaseerd?	Dit is een algemeen geldend percentage (wat al een groot aantal jaren wordt gehanteerd en daarmee zorgt voor eenvoudig en voor een stabiele systematiek).
Noodfonds. Er wordt in de aanbiedingsbrief wordt bij punt 3 gesproken over een noodfonds. Omdat in de begroting niet verder wordt uitgelegd wat en onder welke voorwaarde een beroep kan worden gedaan op dit noodfonds heb ik de volgende vragen: - Wat de exacte omvang van dit noodfonds? In de aanbiedingsbrief wordt gesproken van € 8 mln , en op blz 12 onder het kopje algemene reserve wordt € 8,7 mln genoemd. - Is het noodfonds alleen bedoeld voor 2023 ? - Is of worden er nog kaders opgesteld voor dit noodfonds? Worden er algemene voorwaarden opgesteld? Hoe vaak kan er een beroep op worden gedaan? - Wie kunnen er een beroep op doen? (Kunnen er bijvoorbeeld ondernemers een beroep op doen?) Hoe hoog kan er maximaal een tegemoetkoming worden versterkt. - Hoe en hoe vaak wordt de raad geïnformeerd over het verloop van dit noodfonds. En welke invloed heeft de raad op de voorwaarden van dit Noodfonds.	Er is geen exacte omvang van dit noodfonds omdat er nog veel onzekerheid is en blijft. In de begroting hebben we alleen de vrije ruimte binnen de algemene reserve aangegeven van € 8,7 miljoen. De ruimte hebben we bewust niet ingezet, zodat deze ruimte indien noodzakelijk ingezet kan worden voor noodmaatregelen. Er zijn nog geen strakke kaders voor besteding en hoogte van het noodfonds. Vraagstuk voor ons is: Waar vinden we de balans tussen wat we van de samenleving (inwoners, bedrijven en verenigingen) mogen verwachten en wat de gemeente biedt? Hoe hebben we oog voor problemen en ondersteunen we zonder dat we ons vertillen en boven onze kracht werken? Waar bieden we hulp en waar verwachten we van anderen dat ze duurzame (fysiek, mentaal, organisatorisch) aanpassingen doen? Hoe realiseren we balans tussen korte termijn nood en langere termijn en energie transformatie? Belangrijke uitgangspunten bij het noodfonds voor ons zijn: 1. Rijksmaatregelen en andere bovenlokale maatregelen voeren we met voorrang en volgens de bedoeling uit. 2. Alle ondersteuning in noodsituaties door de hoge energielasten moet de energietransitie op langere termijn bevorderen of tenminste niet tegenwerken

Vraag	Antwoord
	3. Verenigingen en gemeenschapshuizen kunnen bieden wat in een gezinsleven\thuissituatie onder druk komt te staan: gezelligheid, warmte, douche mogelijkheden, etc. 4. We zetten ons maximaal in voor het behoud van de kritische sociale infrastructuur. Denk aan ontmoetingsplekken, hulporganisaties en verenigingen. Het gaat om sociale cohesie, voorkomen eenzaamheid etc. Kritisch betekent dat we wellicht niet alle voorzieningen in nood overeind kunnen houden. Het kan zijn dat we eisen stellen aan steun bij voorbeeld met betrekking tot het delen van voorzieningen, samenwerken of samengaan van organisaties, gebruik van en wijzigingen aan installaties en gebouwen enz.. De vorm van de hulp zal bij actuele financiële nood in eerste instantie een overbruggingslening zijn, in afwachting van landelijke regelingen en zicht op het structureel effect van de energiecrisis. 5. Wij kunnen als gemeente niet het persoonlijk inkomen van inwoners en ondernemers faciliteren behalve met middelen als bijzondere bijstand, schuldhulpverlening, voedselbank, quiet, kwijtscheldingen. We lobbyen om te zorgen dat het rijk hier (meer) aandacht voor heeft. De gemeentelijke lasten voor inwoners en ondernemers houden we ook in deze tijd ruim onder het landelijk gemiddelde. 6. Helpen besparen en het volhouden op de lange termijn gaan boven tijdelijk compenseren. 7. We lobbyen voor goede ondersteuning / compensatie voor ondernemers in de meest getroffen sectoren. 8. We verwachten dat inwoners, verenigingen, instellingen en bedrijven zelf ook maatregelen nemen om te besparen op energiegebruik. We verbinden waar mogelijk partijen met elkaar voor het bedenken en uitwerken van oplossingen. Graag gaan we met de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting of op een ander moment hierover in gesprek.
Passage in programma 10 Financieel beleid over jeugdzorg. Op blz 182 in de passage Sterke toename inflatie staat: 'de inflatie over jeugdzorg wordt in 2022 opgevangen binnen de bestaande budgetten. Daar heb ik 2 vragen over: - Hoe doe je dat opvangen binnen de budgetten? Er zijn toch al veel tekorten in de jeugdzorg.	Vanuit het onderzoek van de commissie van Wijzen hebben de gemeenten afgelopen jaren extra geld gekregen voor jeugdzorg. Zo hebben wij vorig jaar in september (septembercirculaire 2021) € 7,2 miljoen extra ontvangen voor het jaar 2022. De inflatie kunnen we opvangen binnen deze extra gelden.

Vraag	Antwoord
- En hoe ga je de inflatie in de Jeugdzorg in 2023 opvangen.	Voor 2023 hebben we via de meicirculaire 2022 incidenteel extra geld beschikbaar gekregen voor het jaar 2023. We hielden al rekening met 75% en krijgen nu 100% van de hervormingsagenda. Dit betekende een voordeel van € 1,6 miljoen. In principe kijken we op we binnen deze budgetten het inkoopkader 2023 kunnen vormgeven/. Lukt dit niet dan hebben we nog ruimte gereserveerd binnen de stelpost loon- en prijscompensatie.
Blz 281 aanpassingen met indexeringen. In de opsomming over de aanpassing van indexering van posten wordt vaak een beroep gedaan op de stelpost loon en prijscompensatie. Kan er inzicht worden gegeven over de hoogte van deze stelpost en de mutaties over de jaren 2022 en 2023.	Zie bijlage. In deze stelpost zit een fors risico zoals ook verwoord in de paragraaf weerstandsvermogen. Wat gaat de feitelijke inflatie doen? Wat wordt de nieuwe CAO voor het jaar 2023 voor gemeenteambtenaren?

Gemarkeerd = nieuwe vragen en antwoorden.

Stelpost loon- en prijscompensatie

Algemene systematiek:
Via de algemene uitkering ontvangen we (gedeeltelijke) compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Bij de berekening van de algemene uitkering zetten we daarom in principe bij de meicirculaire geld apart in deze stelpost om loon en prijscompensatie op te vangen binnen de begroting. We kennen dit niet automatisch toe aan de budgetten omdat onze budgethouders moeten aantonen in hoeverre de budgetten onderhevig zijn aan inflatie.
Toekenning doen we op de rapportage momenten bij de programmabegroting en bij de eerste financiële rapportage.

Onderstaand 2 tabellen:

- 1 tabel over het boekjaar 2022. Omdat prijsstijgingen in principe structureel doorwerken in de begroting is hierbij ook de klom 2023 weergegeven.
- 1 tabel over boekjaar 2023.

Bij beide tabellen is in beeld gebracht:

- De begrote stand per begin van het jaar
- De begrote bedragen die via de begroting zijn toegevoegd aan de stelpost
- Overzicht van posten waarvoor de stelpost uiteindelijk is ingezet.

Voor het jaar 2022 is het saldo van de stelpost nul
Voor het jaar 2023 resteert er nog een stelpost ter hoogte van structureel € 4.340.000. Daarbij is aangegeven voor welke posten er nog bedragen “gereserveerd” zijn.

Hierin zit zoals gezegd een groot risico. Wat doet de inflatie in 2023? En wat is de CAO voor het jaar 2023 voor gemeentepersoneel?

Boekjaar 2022		
	2022	**2023**
Stand per 1-1-2022	210.178	205.605
Toevoegingen		
Stelpost via de algemene uitkering (meicirculaire)	4.000.000	4.000.000
Aanvullend stelpost via de algemene uitkering (meicirculaire)	610.000	910.000
3O ontwikkeling programmabegroting 2023-2026	1.324.976	1.324.976
Totaal toevoegingen	**5.934.976**	**6.234.976**
Noodzakelijk voor jaar 2022:		
Personeel		
Loonkosten personeel 2022	1.709.042	1.709.042
Thuiswerkvergoeding €2 CAO	120.000	120.000
Opheffen tussenschalen HR 21	35.256	35.256
Diversen personeel	167.686	192.655
Sociaal domein		
Inloopfunctie GGZ	6.456	6.456
WMO begeleiding en dagbesteding	363.939	363.939
WMO huishoudelijke verzorging en voorzieningen	331.149	331.149
ONS welzijn	171.986	171.986
Proeftuin Ruwaard	28.830	28.830
Gemeenschappelijke regelingen		
Gemeenschappelijke regelingen	180.101	185.525
Openbare ruimte		
Openbare ruimte onderhoudsbudgetten	2.330.933	2.330.933
Openbare ruimte investeringen	-	27.543
Vastgoed		
Vastgoed	155.403	155.403
Subsidies		
Subsidies (incl amendement)	345.131	334.903
ICT		
ICT kosten	57.854	57.854
Overig		
ODBN uurtarieven	32.750	32.750
Verzekeringen	104.959	103.134
Overig	3.679	3.679
	6.145.154	**6.191.037**
Saldo	**-**	**249.544**

Boekjaar 2023		
	2022	**2023**
Beginstand		**249.544**
Toevoegingen		
Stelpost via de algemene uitkering (meicirculaire)		8.500.000
Aanvullend via kostenverdeelstaat 2023		750.000
3O ontwikkeling programmabegroting 2023-2026		1.334.092
Totaal toevoegingen		**10.584.092**
Noodzakelijk voor jaar 2023:		
Personeel		
Loonkosten personeel 2022		2.480.450
Diversen personeel		241.004
Sociaal domein		PM
Gemeenschappelijke regelingen		
Gemeenschappelijke regelingen		499.795
Openbare ruimte		
Openbare ruimte		PM
Rollend materieel		63.907
Vastgoed		
Energie (breder dan alleen vastgoed)		2.359.566
Subsidies		
Subsidies (incl golfbad, Ons Welzijn)		755.298
Projecten		
Noordelijke randweg en mobiliteitsreserve		55.306
Overig		
ODBN uurtarieven		38.310
Totaal toegekend		**6.493.636**
Restant beschikbaar		**4.340.000**
Globale reservering voor:		
Reservering extra CAO personeel		500.000
Polititiek ambtsdragers		30.000
Leerlingenvervoer		140.000
regiotaxi		130.000
Jeugdzorg 2023		800.000
Inloopfunctie GGZ		10.000
WMO begeleiding en dagbesteding		500.000
WMO huishoudelijke verzorging en voorzieningen		350.000
Openbare ruimte		1.200.000
Vastgoed		300.000
OZB		30.000
ICT kosten		100.000
IBN		40.000
Overig		210.000
		4.340.000